

INLEIDING

Deze richtlijnen zijn door de FIP Commissie Postwaardestukken uitgegeven om de Bijzondere Regels voor de beoordeling van inzendingen van Postwaardestukken (SREV), goedgekeurd door het 54ste FIP-congres van 1985 in Rome (herzien door het 61ste FIP-congres in 1992 in Granada). Zij dienen als algemene richtlijnen voor:

A. De definitie en de aard van postwaardestukken

B. De principes van de samenstelling van een inzending

C. Het jureren van inzendingen van postwaardestukken

en ze behoren te worden gelezen in samenhang met zowel de Bijzondere Regels zoals hierboven genoemd als met het Algemeen Reglement van de FIP voor inzendingen in de wedstrijdklasse op tentoonstellingen (GREV).

De commissie was unaniem van oordeel dat elke verzamelaar volledig vrij is in het opzetten en uitwerken van een collectie op de wijze die hem of haar het beste voorkomt. Niettemin was de Commissie van mening dat zij de plicht geeft voorlichting en begeleiding te geven bij het verzamelen van postwaardestukken.

Hierdoor kunnen de ware aard en het doel van de verschillende soorten van materiaal, die gewoonlijk in deze klasse worden gegroepeerd, op hun juiste waarde worden geschat.

Daarom is een poging gedaan een algemeen aanvaardbare definitie van postwaardestukken op te stellen met passende vereisten voor het desbetreffende materiaal.

A. DEFINITIE EN AARD VAN POSTWAARDESTUKKEN

A.1 Een algemeen aanvaarde traditionele definitie van postwaardestukken luidt als volgt:

Postwaardestukken zijn postale stukken die hetzij een officieel goedgekeurde zegelafdruk of een embleem of een opschrift hebben, waaruit blijkt dat een zeker nominaal port of aanverwante dienst vooruit is betaald.

N.B. Gewoonlijk zal een op- of ingedrukte zegel het criterium zijn voor de definitie van een postwaardestuk (zie SREV art. 2).

Door een aantal landen zijn ook zogeheten 'formulieren' verkocht met opgeplakte zegels en wel vóór er postwaardestukken met ingedrukte zegels bestonden.

De laatste tijd gaan meer en meer Postadministraties ertoe over postwaardestukken uit te geven en voor een bepaalde prijs te verkopen, terwijl er alleen op is aangegeven dat het tarief voor een bepaalde dienst of port is betaald. Het bedrag daarvan wordt niet aangegeven. Dergelijke stukken worden aangeduid als 'geen waarde aangevend' (in het Engels "non value indicators" (NVI). Dergelijke stukken kunnen uiteraard in verzamelingen en inzendingen van postwaardestukken worden opgenomen.

N.B. De plaats van stukken die geen ingedrukte zegel of waarde aanduiding hebben, maar qua vorm gelijk zijn aan of overeenkomst hebben met postwaardestukken, is nog wat omstrede.

Inzendingen die volledig bestaan uit zulke ongezegelde stukken

kunnen momenteel nog het beste buiten mededinging op Internationale FIP tentoonstellingen worden getoond. Voor dit onderdeel dat nog in ontwikkeling is zal de commissie, zo nodig, te zijner tijd richtlijnen verstrekken.

A.2 De eigenlijke vorm van het papier of karton waarop de zegel etc. is gedrukt hangt af van het speciale doel waarvoor een bepaald postwaardestuk bestemd is.

De oudste postwaardestukken met ingedrukte stempel waren meestal postbladen (de Engelse soort genaamd "Letter sheets") en enveloppen. De andere vormen van postwaardestukken omvatten meestal briefkaarten, wikkels (krantebandjes), aanteken-enveloppen, bewijzen van terpostbezorging, postbladen al dan niet met geperforeerde randen en luchtpostbladen. Een aantal landen heeft nog andere soorten van documenten met ingedrukte postzegels uitgebracht.

Telegramformulieren en postbewijzen zijn formulieren met zegelindruk voor het betalen van aanverwante maar niet strikt postale doeleinden. Gewoonlijk worden ze in verzamelingen van postwaardestukken opgenomen.

N.B. In sommige gevallen staat op de zegels die op telegramformulieren zijn gedrukt het woord POST (Engels "POSTAGE").

Uit de formulieren geknipt, konden ze als postzegel worden gebruikt.

A.3 Postwaardestukken kunnen in de volgende klassen worden onderverdeeld, al naar gelang van verkrijgbaarheid en gebruik:

a. Uitgiften door Posterijen

Poststukken met ingedrukte zegel gemaakt volgens de bepalingen van en uitgegeven door een Postadministratie voor gebruik door het publiek.

Hier moet onderscheid worden gemaakt met niet officiële particuliere bijdrak voor filatelistische doeleinden van normale postale uitgiften. Deze worden veelal "repiquages" genoemd.

b. Dienststukken

Stukken met ingedrukte zegel die voor het uitsluitende gebruik door overheidsdiensten zijn aangemaakt. De ingedrukte zegels kunnen overeenkomen met de uitgiften van de Posterijen of van speciaal ontwerp zijn. Omgekeerd kunnen uitgiften van de Postdienst door opdrukken e.d. tot Dienst- stukken worden.

c. Uitgiften voor strijdkrachten

Dit zijn stukken met ingedrukte zegel speciaal aangemaakt voor gebruik door leden van de strijdkrachten. De ingedrukte zegels kunnen overeenkomen met die van de Postdienst of van speciaal ontwerp zijn.

d. Uitgiften op bestelling (Particulier Uitgiften)

Bedoeld worden hier stukken met ingedrukte zegel, die met toestemming van de Postadministratie en onder bepaalde voorwaarden ten behoeve van particulieren of instellingen zijn aangemaakt. De ingedrukte zegels kunnen overeenkomen met die van de Posterijen; zij kunnen een groter aantal waarden en eventueel andere zegelafdrukken omvatten dan de officiële postale

stukken.

N.B. Binnen deze op bestelling aangemaakte stukken moet onderscheid worden gemaakt tussen die stukken die voor werkelijk gebruik zijn geproduceerd en die voor filatelistische doeleinden zijn geproduceerd.

e. Lokale uitgiften al dan niet van de Post

Poststukken met ingedrukte zegels, vervaardigd door particuliere postagentschappen met verschillende mate van erkenning door of steun van de Posterijen.

ANDERE MOGELIJKHEDEN

Het is ook mogelijk postwaardestukken in te delen naar de aard van de postdienst of andere PTT dienst waarvoor ze bestemd waren.

Tot de voorbeelden van zulke diensten horen:

f. **Post:** over land/water/ door de lucht, zowel lokaal, binnen- als buitenlands: brieven, briefkaarten, pakjes, kranten enz.

g. **Aantekenen:** binnenlands, buitenlands.

h. **Telegraaf:** binnenlands, buitenlands enz.

i. **Ontvangstbewijs:** bewijs van terpostbezorging- brieven, pakjes

j. **Diverse rechten:** postbewijzen, postwissels, andere documenten met ingedrukte zegelbeelden enz.

B. DE PRINCIPES VAN DE SAMENSTELLING VAN EEN INZENDING.

Een inzending van postwaardestukken behoort te bestaan uit een logische en samenhangende verzameling van ongebruikte en/of gebruikte stukken. Deze stukken zijn nader omschreven in de richtlijnen van de FIP commissie voor Postwaardestukken en ze behoren een of enkele van de hierna beschreven categorieën toe te lichten.

Het plan en/of de opzet van de inzending dient in een inleidende pagina te worden beschreven (zie GREV art. 3.3).

(a) De uitgiften van een bepaald land of van een groep van landen;

(b) De uitgiften volgens een bepaalde chronologische periode;

(c) De uitgiften van een bepaalde soort van postwaardestukken (zie par. A.3 a-e);

(d) De uitgiften voor een bepaalde postale of andere PTT dienst (zie par. A.3 f-j);

(e) De uitgiften die verband houden met een speciale vorm van het papier of karton (zie par. A.2)

Inzendingen van postwaardestukken bestaan normaal gesproken uit complete stukken. Indien bepaalde stukken heel zeldzaam zijn als geheel stuk of uitsluitend als uitknipsel bekend zijn (cut-square) dan zijn zij als onderdeel van een inzending aanvaardbaar.

Dit laatste geldt ook voor b.v. een studie van variaties in het zegelbeeld of van zeldzame afstempelingen e.d. Het gebruik van zegels uit postwaardestukken, opgeplakt als postzegel, kan ook een onderdeel zijn van een inzending postwaardestukken.

C. HET JUREREN VAN INZENDINGEN

Overeenkomstig de artikelen 4.3 en 4.10 van de Algemene Voorschriften van de FIP voor tentoonstellingen (GREX), moeten Algemene

Wereld en Internationale tentoonstellingen mede een speciale klasse voor postwaardestukken omvatten, die als geheel in een afdeling of een zaal van de tentoonstelling kunnen worden getoond.

Bij andere tentoonstellingen die geen afzonderlijke klasse voor postwaardestukken hebben opgenomen is het gewenst, dat de postwaardestukken geografisch worden gerangschikt in de klasse Traditionele Filatelie, met uitzondering van de luchtpoststukken die beter in de klasse aerofilatelie kunnen passen.

Bij het beoordelen van inzendingen postwaardestukken zal de jury de volgende algemene criteria aanleggen (zie GREV art. 4.2).

(a) Behandeling van de inzending - (GREV art. 4.3)

(b) Belangrijkheid van de inzending - (GREV art. 4.4)

(c) Filatelistische en aanverwante kennis, persoonlijke studie en onderzoek - (GREV art. 4.5)

(d) Kwaliteit en zeldzaamheid - (GREV art. 4.6)

(e) Presentatie - (GREV art. 4.7)

De inzenders moeten erop letten dat de verschillende aspecten goed bij elkaar passen, ten einde een zo hoog mogelijke bekroning te kunnen behalen. Hieronder volgen enkele beginselen die de basis vormen voor de afzonderlijke criteria.

a. Behandeling van de inzending.

Niveau van ontwikkeling/specialisatie, originaliteit, volledigheid van de inzending.

Toont de inzender met het opgenomen materiaal de best mogelijke vorderingen? Is de benadering orthodox of is de aanpak niet alledaags of origineel? Hoe volledig is het gekozen onderwerp behandeld? Is het onderwerp zo gekozen dat de inzending goed en evenwichtig in de beschikbaar gestelde kaderruimte past? Is het materiaal goed in overeenstemming met de titel en de beschrijving van de inzending?

b. Belangrijkheid.

De 'belangrijkheid' van een inzending wordt bepaald door zowel de betekenis van het getoonde ten opzichte van het gekozen onderwerp als van de algemene betekenis van het onderwerp ten opzichte van postwaardestukken als geheel.

c. Filatelistische en aanverwante kennis, persoonlijke studie en onderzoek

De inzending behoort een volledig en zorgvuldig begrip van het gekozen onderwerp te laten zien en blijkt te geven van uitgebreide studie van de bestaande gegevens. De jury behoort met persoonlijk onderzoek door de inzender rekening te houden (zie GREV art. 4.5).

d. Kwaliteit en zeldzaamheid

De getoonde stukken moeten in de best mogelijke staat verkeren. De jury behoort aandacht te geven aan alle werkelijk buitengewoon mooie of zeldzame stukken en erop te letten of alle erkende zeldzaamheden binnen het gekozen onderwerp zijn opgenomen.

N.B. Men moet steeds volledige stukken tonen, tenzij het stuk uiterst zeldzaam of zelfs niet bekend is als compleet stuk. Ook is gewone gebruikspost te verkiezen boven filatelistische post.

e. Presentatie

De beschrijving dient duidelijk te zijn, beknopt en van toepassing op het materiaal en het onderwerp van de inzending. De wijze van presentatie moet de stukken op hun best en op een even-wichtige manier laten zien. Bij complete stukken is het van belang ervoor te zorgen dat de opstelling ervan niet onnodig eenvormig (saai) is.

N.B. De wijze van tekstbeschrijving d.w.z. met de hand, met de machine of gedrukt leidt niet tot voorkeur of nadeel bij de beoordeling. Wel is het beter fel gekleurde inkt en gekleurde albumbladen te vermijden (Zie GREV Art. 4.7).

Beoordelingsvoorwaarden.

De inzendingen van postwaardestukken worden door erkende specialisten van dit onderwerp beoordeeld, in overeenstemming met de GREX afd. V art. 31-47 - zie GREV art. 5.1.

Om het de jury mogelijk te maken tot een evenwichtig oordeel te komen, is voor de postwaardestukken de navolgende puntentelling van toepassing, - zie GREV art. 5.2:

- 1) Behandeling (20) en
Filatelistisch Belang (10) 30
  - 2) Filatelistische en aanverwante Kennis,
Persoonlijke Studie en Onderzoek 35
  - 3) Kwaliteit (10) en Zeldzaamheid (20) 30
  - 4) Presentatie 5
- Totaal 100

Slotbepaling

Bij tegenstrijdigheden in de tekst als gevolg van de vertaling zal de Engelse tekst van kracht zijn.

Bijzondere regels voor de Beoordeling van inzendingen van Postwaardestukken op FIP-tentoonstellingen
(Vertaling van de SREV= **S**pecial **R**egulations for the **E**valuation of Postal Stationary Exhibits at FIP exhibitions.)

1. Tentoonstellingen met wedstrijd karakter

Deze bijzondere regels zijn opgesteld om, in overeenstemming met art. 1.4. van het Algemeen Reglement van de FIP voor de beoordeling van inzendingen in de wedstrijdklassen op FIP-tentoonstellingen (GREV), de beginselen hieruit die betrekking hebben op postwaardestukken, te ondersteunen. Zie ook de Richtlijnen voor de jurering van postwaardestukken.

2. Inzendingen in de wedstrijdklasse

Een inzending van postwaardestukken moet een logisch en samenhangend geheel vormen van poststukken die ofwel een officieel erkend, ingedrukt waardestempel dragen, ofwel een tekening of tekst die aangeeft dat een bepaalde nominale waarde, overeenkomstig een geldend posttarief, vooruitbetaald is (zie GREV, art. 2.3.).

3. Principes betreffende de samenstelling van een inzending

Een inzending van postwaardestukken moet bestaan uit toepasselijk uitgekozen ongebruikte en/of postaal gebruikte stukken van een bepaald land of van een gemeenschap van gebieden, om een of enkele van de navolgende categorieën te illustreren.

3.1. Postwaardestukken kunnen worden gerangschikt hetzij volgens:

1. de wijze van verkrijgbaarheid en het gebruik
2. de materiële vorm van het papier of de kaart waarop het waardestempel is gedrukt
3. de postale of aanverwante dienst waarvoor ze zijn bestemd.

3.2. De wijze van verkrijgbaarheid en gebruik kunnen als volgt worden omschreven:

1. uitgiften van een postadministratie
2. uitgiften van of voor een officiële dienst
3. uitgiften van of voor strijdkrachten
4. privé-uitgiften met frankering op verzoek
5. particuliere uitgiften (met waardestempel op bestelling), d.w.z. postwaardestukken die een waardestempel dragen dat met goedkeuring en volgens bepaalde voorschriften van een postadministratie, maar op bestelling door privépersonen of organisaties, werd aangebracht.

3.3. De materiële vorm van het papier of de kaart waarop het waardestempel is gedrukt, kan als volgt worden onderverdeeld:

1. postbladen met gevouwen randen (die moeten worden opengesneden), alsmede luchtpostbladen
2. briefomslagen alsmede enveloppen voor aangetekende zendingen
3. briefkaarten
4. postbladen met geperforeerde rand (die moet worden afgescheurd)
5. krantebanden (kruisbanden voor drukwerk)
6. allerlei gedrukte postformulieren.

3.4. Postwaardestukken zijn aangemaakt voor veel verschillende postale of aanverwante diensten, waaronder:

1. post - over land of water: lokaal, binnenland, buitenland
- luchtpost: lokaal, binnenland, buitenland

2. aangetekend - binnenland, buitenland

3. telegraaf of telefoon - binnenland, buitenland

4. kwitanties met allerlei rechten enz.; bewijzen van ter postbezorging van zendingen of pakjes; postwissels; postbewijzen en andere documenten met ingedrukt zegelbeeld enz.

3.5. Postale formulieren verkocht met opgeplakte zegels mogen bij het desbetreffende land worden opgenomen.

3.6. Inzendingen van postwaardestukken moeten als regel volledige stukken bevatten. Indien bepaalde documenten in volledige staat zeer zeldzaam zijn of, in zoverre bekend, alleen bestaan als uitgeknipte (cut square) fragmenten, kunnen ze worden aanvaard als deel van een inzending, zo ook als studie van variëteiten in de gebruikte zegel clichés of van zeldzame afstempelingen en dergelijke.

Uitgeknipte zegels van een postwaardestuk, gebruikt als postzegel, kunnen terecht in een inzending worden opgenomen.

3.7. Ontwerpen, proeven en proefdrukken van goedgekeurde of nietaanvaarde ontwerpen kunnen eveneens worden opgenomen.

Het plan of de opzet van de inzending moet in een inleiding duidelijk worden toegelicht (zie GREV, art. 3.3). Een bepaalde vorm is voor die inleiding niet voorgeschreven.

4. Maatstaven voor de beoordeling van inzendingen

(Zie GREV, art. 4.)

5. Jurering van inzendingen

5.1. Inzendingen van postwaardestukken moeten worden beoordeeld door erkende specialisten in hun respectieve gebieden in overeenstemming met paragraaf 5 (art. 31-47) van de GREX (zie GREV, art. 5.1.)

5.2. Voor inzendingen van postwaardestukken wordt, ten behoeve van een evenwichtige beoordeling door de Jury, de navolgende puntenverdeling aanbevolen (zie GREV, art. 5.2.):

- Behandeling (20) en

Filatelistisch Belang (10) 30

- Filatelistische en aanverwante kennis, Persoonlijke Studie en Onderzoek 35

- Kwaliteit (10) en zeldzaamheid (20) 30

- Presentatie 5

Totaal 100

6. Slotbepalingen

6.1. Bij tegenstrijdigheden in de tekst als gevolg van de vertaling, geldt alleen de Engelse tekst.

6.2. Deze Bijzondere Regels voor de beoordeling van inzendingen van postwaardestukken op FIP-tentoonstellingen zijn door het 61ste FIP-Congres op 4 en 5 mei 1992 in Granada goedgekeurd. Zij treden in

werking op 1 januari 1995 en zijn van toepassing op tentoonstellingen die na die datum zullen plaatsvinden en waaraan het patronaat, de auspiciën of de steun van de FIP zijn toegekend.